

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

P7_TA(2012)0511

Sytuacja w Demokratycznej Republice Konga

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga (2012/2907(RSP))

(2015/C 434/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w czerwcu 2000 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka (1948 r.) oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (1966 r.),
- uwzględniając art. 3 konwencji genewskiej z 1949 r. i protokół II do tej konwencji, które zakazują egzekucji pozasądowych, gwałtów, przymusowej mobilizacji i innych aktów okrucieństwa,
- uwzględniając Konwencję o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., która w szczególności zakazuje angażowania dzieci w konflikty zbrojne,
- uwzględniając Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, który został ratyfikowany przez kraje Regionu Wielkich Jezior Afrykańskich;
- uwzględniając odnośne rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ, w szczególności rezolucje nr 2076 (2012), 2053 (2012), 1925 (2010) i 1856 (2008) w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga (DR Konga), w których określono mandat misji stabilizacyjnej ONZ w DR Konga (Monusco), deklarację Rady Bezpieczeństwa z dnia 2 sierpnia 2012 r. oraz comiesięczne sprawozdania sekretarza generalnego ONZ na ten temat;
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009) i 1960 (2010) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 60/1 z dnia 24 października 2005 r. w sprawie wyników światowego szczytu 2005, w szczególności jej ust. 138-140 dotyczące odpowiedzialności za ochronę ludności,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów ratyfikowaną przez DR Konga w 1982 r.,
- uwzględniając decyzję Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej z dnia 19 września 2012 r. w sprawie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa we wschodniej części DR Konga,
- uwzględniając konkluzje z posiedzeń Rady do Spraw Zagranicznych z dni 24 czerwca i 19 listopada 2012 r. w sprawie sytuacji we wschodniej części DR Konga;
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 19 października 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie byłej specjalnej przedstawicielki sekretarza generalnego ONZ ds. przemocy seksualnej w konfliktach Margot Wallström z dnia 23 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy'a z dnia 27 września 2012 r.,

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dni 7 czerwca, 12 czerwca, 10 lipca i 23 listopada 2012 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie sytuacji we wschodniej części Demokratycznej Republiki Konga wydane w dniu 10 grudnia 2012 r.,
 - uwzględniając oświadczenie europejskiego komisarza ds. rozwoju Andrisa Piebalgsa z dnia 22 lutego 2011 r. pt. „DRC: A Step towards Ending Impunity” („DR Konga: krok w kierunku kresu bezkarności”),
 - uwzględniając oświadczenie europejskiej komisarz ds. współpracy międzynarodowej, pomocy humanitarnej i reagowania kryzysowego Kristaliny Georgiewej z dnia 26 czerwca 2012 r., dotyczące pogorszenia się sytuacji humanitarnej w DR Konga,
 - uwzględniając oświadczenia głów państw i szefów rządów państw członkowskich Międzynarodowej Konferencji w sprawie Regionu Wielkich Jezior (ICGLR) dotyczące sytuacji w zakresie bezpieczeństwa we wschodniej części DR Konga, szczególnie oświadczenie z dnia 24 listopada 2012 r.,
 - uwzględniając rezolucję Międzynarodowej Organizacji Frankofonii (OIF) przyjętą na 14. szczycie państw frankofońskich w Kinszasie w dniach 13 i 14 października 2012 r., dotyczącą sytuacji w DR Konga,
 - uwzględniając pismo z dnia 21 czerwca 2012 r. skierowane przez przewodniczącego komitetu Rady Bezpieczeństwa ONZ utworzonego na mocy rezolucji nr 1533 (2004) do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa, w którym to piśmie przedłożono sprawozdanie okresowe grupy ekspertów ds. DR Konga i towarzyszące mu załączniki oraz zwrócono się o ich publikację w formie dokumentu Rady (S/2012/348),
 - uwzględniając sprawozdania organizacji broniących praw człowieka dotyczące poważnych naruszeń praw człowieka popełnianych we wschodniej części DR Konga,
 - uwzględniając porozumienie w sprawie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) między UE a DR Konga, które weszło w życie we wrześniu 2010 r.,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie DR Konga, w szczególności rezolucję z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie następstw wyborów w Demokratycznej Republice Konga ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 oraz art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w kwietniu 2012 r. grupy należące do Sił Zbrojnych DR Konga (FARDC) wszczęły zamieszki we wschodniej części kraju, a konkretnie w prowincji Nord-Kivu oraz że zamieszki te szybko przerodziły się w bunt zbrojny pod nazwą Ruch 23 Marca (M23), którego członkowie wzywają do stosowania porozumienia pokojowego podpisanego w Gomie w dniu 23 marca 2009 r. przez rząd DR Konga i grupę zbrojną znaną jako Narodowy Kongres na Rzecz Obrony Ludu (CNDP);
- B. mając na uwadze, że rebelianci M23 to jedna z kilkunastu grup zbrojnych – takich jak grupa Mai-Mai, Demokratyczne Siły Wyzwolenia Rwandy (FDLR) oraz rwandyjscy rebelianci z plemienia Hutu z jednej strony, a FARDC z drugiej strony – walczących w tym regionie bogatym w surowce;
- C. mając na uwadze, że przez blisko 7 miesięcy grupa rebeliancka M23 zajmowała znaczną część prowincji Nord-Kivu, że stworzyła własną administrację oraz że w konsekwencji ta część prowincji pozostaje całkowicie poza kontrolą państwową DR Konga, co powoduje ciągłą niestabilność i brak bezpieczeństwa;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0252.

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- D. mając na uwadze, że 11 dni po odebraniu kluczowego miasta Goma oddziałom rządowym wspieranym przez siły pokojowe ONZ grupa M23 wycofała się z miasta na mocy porozumienia wynegocjowanego na szczeblu regionalnym;
- E. mając na uwadze, że w dniu 6 grudnia 2012 r. w Kampali (Uganda) rozpoczęły się negocjacje i dialog między grupami rebeliantów a rządem Konga;
- F. mając na uwadze, że niedawne ataki grup zbrojnych na obóz Mugunga III unaoczniają potrzebę priorytetowego traktowania bezpieczeństwa w miejscach pobytu przesiedleńców, a jednocześnie potrzebę ułatwienia dostępu do pomocy humanitarnej;
- G. mając na uwadze, że grupa ekspertów ONZ przedstawiła dowody na to, iż Rwanda pomaga rebeliantom z M23, zapewniając im wsparcie militarne, w tym broń, amunicję, szkolenie i wojsko;
- H. mając na uwadze, że rządy Ugandy i Rwandy odrzuciły oskarżenia zespołu ONZ, zgodnie z którymi wspierają one rebeliantów z M23 i przejęcie miasta Goma we wschodnim Kongu;
- I. mając na uwadze, że w reakcji na sprawozdanie ONZ Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Niemcy, Holandia, Szwecja i UE częściowo wstrzymały pomoc dla Rwandy;
- J. mając na uwadze, że państwa członkowskie ICGLR, Południowoafrykańska Wspólnota Rozwoju (SADC) oraz UE starają się wypracować konstruktywne polityczne rozwiązanie konfliktu we wschodniej części DR Konga;
- K. mając na uwadze, że państwa członkowskie ICGLR stworzyły wspólny mechanizm kontroli służący monitorowaniu ruchów oddziałów we wschodniej części DR Konga i postanowiły rozmieścić neutralne siły międzynarodowe;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2053 (2012) mandat Monusco został przedłużony do dnia 30 czerwca 2013 r.;
- M. mając na uwadze, że we wschodniej części DR Konga dochodzi do powtarzających się aktów okrucieństwa, stanowiących naruszenia praw człowieka i zbrodnie wojenne, takich jak gwałty zbiorowe, w tym na kobietach i dziewczętach, tortury, zabijanie ludności cywilnej i powszechne wykorzystywanie dzieci jako żołnierzy;
- N. mając na uwadze, że stosowanie przemocy seksualnej i szerzące się gwałty wywołują tragiczne skutki, takie jak fizyczne i psychiczne wyniszczenie ofiar, i muszą być uznawane za zbrodnie wojenne;
- O. mając na uwadze, że również armia kongijska (FARDC) dopuściła się licznych naruszeń w strefach działań wojennych;
- P. mając na uwadze, że fakt, iż osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka i zbrodnie wojenne nie są ścigane, sprzyja klimatowi bezkarności i zachęca do popełniania kolejnych zbrodni;
- Q. mając na uwadze, że ponad 2,4 mln obywateli Konga mieszkających na obszarach dotkniętych walkami zostało przesiedlonych, a 420 000 uciekło do krajów ościennych oraz że żyją oni w nieludzkich warunkach;
- R. mając na uwadze, że DR Konga – a w szczególności regiony wschodnie znajdujące się obecnie pod kontrolą uzbrojonych grup paramilitarnych – jest bogata w surowce naturalne takie jak złoto, cyna i koltan, których nielegalne wydobycie przyczynia się do finansowania i przedłużania konfliktu;
- S. mając na uwadze, że Park Narodowy Wirunga został w 1979 r. wpisany przez Unesco na listę dziedzictwa światowego, ze względu na niespotykaną różnorodność biologiczną;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

- T. mając na uwadze, że niedopuszczalne jest przyznawanie koncesji na wydobycie ropy naftowej w Parku Narodowym Wirunga, co stanowi naruszenie Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego zawartej w Paryżu 16 listopada 1972 r.;
- U. mając na uwadze, że koncesje na wydobycie ropy naftowej w Parku Narodowym Wirunga są sprzeczne z tą konwencją łączącą DR Kongo z Unesco oraz z konstytucją Kongo i innymi aktami prawnymi oraz że w związku z tym koncesje te należy unieważnić;
- V. mając na uwadze, że rosnące bezrobocie, kryzys społeczny, kryzys żywnościowy, niewystarczający poziom podstawowych usług, zubożenie ludności oraz degradacja środowiska są również częściowo przyczyniają się do niestabilności regionu; mając na uwadze, że problemy te wymagają kompleksowego planu i strategii rozwoju;
- W. mając na uwadze, że konieczne jest zaradzenie skutkom konfliktów, w szczególności poprzez rozbrojenie, demobilizację i ponowną integrację byłych bojowników, repatriację uchodźców, powrót osób przesiedlonych na terenie kraju do miejsc zamieszkania oraz wdrożenie realnych programów rozwoju;
- X. mając na uwadze, że zamieszkująca wschodnią część DRK rdzenna społeczność Batwa licząca 90 000 osób, pada niemniej jednak ofiarą systematycznego rasizmu, marginalizacji społecznej i politycznej oraz naruszania praw człowieka w DR Kongo oraz w innych krajach regionu Wielkich Jezior Afrykańskich;
- Y. mając na uwadze, że w DR Kongo nasiliły się represje wobec obrońców praw człowieka i dziennikarzy, którzy padają ofiarą arbitralnych aresztowań i zastraszeń; mając na uwadze, że nie podjęto działań w celu postawienia osób odpowiedzialnych przed sądem;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie pogorszeniem się ogólnej sytuacji we wschodniej części DR Kongo, co wiąże się z poważnymi konsekwencjami natury politycznej, gospodarczej, społecznej, humanitarnej oraz konsekwencjami związanymi z bezpieczeństwem w DR Kongo oraz w całym regionie;
 2. zdecydowanie potępia ataki ze strony M23 oraz wszystkich innych negatywnych sił na wschodzie DR Kongo w ostatnich miesiącach; sprzeciwia się wszelkim zewnętrznym interwencjom w konflikt i podkreśla potrzebę położenia kresu działalności zagranicznych grup zbrojnych we wschodniej części DR Kongo;
 3. wzywa szczególnie rządy Ugandy i Rwandy, by zaprzestały udzielać wsparcia grupie rebelianckiej M23, jako że destabilizuje to region Wielkich Jezior Afrykańskich;
 4. potwierdza niezbywalne i nieulegające przedawnieniu prawo DR Kongo do suwerenności i integralności terytorialnej;
 5. wzywa wszystkie zainteresowane strony w regionie do wypracowania w dobrej wierze pokojowego rozwiązania sytuacji; ponadto domaga się natychmiastowego wdrożenia planu zażegnania kryzysu przyjętego w Kampali w dniu 24 listopada 2012 r.;
 6. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki państw członkowskich Międzynarodowej Konferencji w sprawie Regionu Wielkich Jezior, Unii Afrykańskiej oraz ONZ w zakresie inicjatyw w kierunku wypracowania trwałego i pokojowego rozwiązania politycznego tego kryzysu; powtarza z naciskiem, że nie można go zażegnać za pomocą wojska; dlatego też domaga się politycznego procesu pokojowego, który rozwiąże problem rozbrojenia sił rebelianckich oraz wyeliminuje przyczyny leżące u źródła konfliktu;
 7. podkreśla znaczenie skutecznego funkcjonowania wspólnego mechanizmu kontroli oraz stworzenia i skutecznego rozmieszczenia przewidzianych neutralnych sił międzynarodowych;
 8. domaga się, by UE zajęła stanowisko w stosunku do wszystkich osób, które naruszyły nałożone przez ONZ na Kongo embargo na broń;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

9. wzywa rząd DR Konga oraz rządy krajów ościennych do podjęcia niezbędnych kroków w kierunku wypracowania rozwiązania strukturalnego, które przyniesie trwały pokój, bezpieczeństwo, stabilność, rozwój gospodarczy oraz zagwarantuje przestrzeganie praw człowieka w regionie w drodze współpracy, trwałego dialogu oraz budowania zaufania i pojednania; potwierdza swe zobowiązanie do współpracy w tym zakresie z DR Konga oraz regionem Wielkich Jezior Afrykańskich;

10. potępia wszelkie akty przemocy oraz wszelkie przypadki naruszania praw człowieka we wschodniej części DR Konga oraz w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich oraz solidaryzuje się z ludnością DR Konga dotkniętą działaniami wojennymi; wzywa wszystkie siły biorące udział w walkach na wschodzie DR Konga do poszanowania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, do zaprzestania wszelkich ataków na ludność cywilną, a szczególnie na kobiety i dzieci oraz do umożliwienia agencjom pomocy humanitarnej zapewnienia pomocy cierpiącej ludności cywilnej;

11. zdecydowanie potępia akty przemocy seksualnej popełniane na masową skalę w DR Konga, szczególnie gwałty na kobietach i dziewczętach, oraz wcielanie dzieci do wojska; nalega, aby rząd DR Konga oraz społeczeństwo międzynarodowe zapewniły wszystkim osobom na wschodzie DR Konga znajdującym się w potrzebie właściwą opiekę medyczną, w tym wsparcie pourazowe i psychologiczne;

12. potępia próbę zamordowania dr. Mukwege oraz domaga się przeprowadzenia niezależnego dochodzenia w celu wyjaśnienia tego ataku, w którym zginął jeden z jego ochroniarzy;

13. uważa, że ważne jest przeprowadzenie bezstronnego, dogłębnego dochodzenia wszystkich naruszeń praw człowieka, które miały miejsce w przeszłości i do których dochodzi obecnie, oraz wzywa wszystkie państwa regionu Wielkich Jezior Afrykańskich, by umieściły działania na rzecz położenia kresu bezkarności w centrum procesu poprawy rządów prawa;

14. w szczególności wzywa do zidentyfikowania, zgłoszenia, oskarżenia i ukarania zgodnie z krajowym i międzynarodowym prawem karnym osób naruszających prawa człowieka, dopuszczających się zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości, przemocy seksualnej wobec kobiet oraz wcielania dzieci do wojska; podkreśla, że nie można tolerować bezkarności, niezależnie od tego, kto się jej dopuszcza;

15. wzywa rząd DR Konga do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za położenie kresu bezkarności, w tym nadużyciom popełnianym przez armię kongijską (FARDC);

16. wzywa DR Konga do przeprowadzenia skutecznej reformy krajowego sektora bezpieczeństwa, którego instytucje będą odpowiedzialne przed organami państwa i ludnością i będą walczyć z przestępczością i przypadkami korupcji oraz karać je;

17. wzywa społeczeństwo międzynarodowe, a w szczególności UE, Unię Afrykańską oraz ONZ do dalszego podejmowania wszelkich możliwych środków w celu zapewniania bardziej skoordynowanej i skutecznej pomocy ludności zamieszkującej wschodnią część DR Konga oraz do udziału w działaniach w reakcji na katastrofę humanitarną;

18. nalega, aby rząd DR Konga oraz społeczeństwo międzynarodowe zapewniły wszystkim osobom na wschodzie DR Konga znajdującym się w potrzebie właściwą opiekę medyczną, w tym wsparcie pourazowe i psychologiczne;

19. wzywa Unię Afrykańską oraz kraje regionu Wielkich Jezior Afrykańskich do podjęcia dalszych kroków w kierunku walki z nielegalną eksploatacją zasobów naturalnych oraz handlem nimi, co jest jedną z przyczyn rozprzestrzeniania się broni oraz handlu nią oraz jednym z czynników podsycających konflikty i pogarszających sytuację w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich;

20. jest zdania, że przejrzysty dostęp do zasobów naturalnych DR Konga oraz ich kontrola są niezbędnym elementem zrównoważonego rozwoju kraju;

21. wzywa do wprowadzenia silniejszych środków prawnych gwarantujących lepszą identyfikowalność nielegalnie wydobywanych minerałów powiązanych z międzynarodowym instrumentem kontroli międzynarodowego rynku zasobów naturalnych, inspirowanych ustawą Dodda-Franka przyjętą przez Kongres Stanów Zjednoczonych;

Czwartek, 13 grudnia 2012 r.

22. wzywa rząd Konga do szybkiego podjęcia działań w kierunku zapobieżenia nieodwracalnemu niszczeniu Parku Narodowego Wirunga związanemu z poszukiwaniem złóż ropy naftowej i jej wydobyciem oraz innymi nielegalnymi działaniami;
23. zgodnie z wyraźnym żądaniem ze strony Unesco wzywa rząd Konga do niewydawania zezwoleń na wydobycie ropy naftowej;
24. domaga się podjęcia wysiłków zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym zmierzających do zwiększenia autorytetu państwa oraz praworządności w DR Konga, szczególnie w dziedzinie sprawowania rządów i bezpieczeństwa, w tym w bliskiej współpracy z misją pomocy wojskowej Unii Europejskiej (EUSEC) oraz misją pomocy policyjnej Unii Europejskiej (EUPOL), które należy kontynuować w celu skonsolidowania pokoju i bezpieczeństwa zarówno w kraju, jak i w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich;
25. wzywa głowy państw i szefów rządów tego regionu do działania w celu rzeczywistego wdrożenia istniejących instrumentów regionalnego pokoju i rozwoju oraz wzywa wszystkie państwa – sygnatariuszy Paktu na rzecz bezpieczeństwa, stabilności i rozwoju w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich do pełnego wdrożenia go w celu stworzenia i skonsolidowania niezbędnej podstawy dla pokoju i bezpieczeństwa w regionie; wzywa ONZ, UE oraz UA oraz kraje sprzyjające regionowi Wielkich Jezior Afrykańskich do silnego i aktywnego wsparcia wysiłków na rzecz wdrożenia paktu;
26. wzywa wszystkie kraje w regionie oraz wszystkie organy międzynarodowe do aktywnej współpracy z władzami DR Konga w celu rozwiązania i demobilizacji ugrupowań zbrojnych i stworzenia trwałego pokoju we wschodniej części DR Konga;
27. nalega, by misja stabilizacyjna Monusco w DR Konga w sposób bardziej efektywny realizowała swój mandat, aby zagwarantować bezpieczeństwo ludności kongijskiej; zaleca wspieranie i ułatwianie powstawania lokalnych inicjatyw na rzecz pokoju przez Monusco oraz rząd DR Konga, szczególnie na terytoriach, na których panują silne napięcia etniczne, w celu trwałego ustabilizowania sytuacji;
28. zachęca przywódców DR Konga do podjęcia wszelkich niezbędnych inicjatyw na rzecz konsolidacji demokracji oraz zapewnienia uczestnictwa wszystkich aktywnych sił wśród ludności kongijskiej w rządzeniu krajem w oparciu o zasady konstytucyjne i prawne;
29. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w dniu 6 grudnia 2012 r. przez parlament DR Konga Krajowej Komisji ds. Praw Człowieka, zgodnie z zapisem w konstytucji, co jest pierwszym krokiem do uchwalenia prawa dotyczącego ochrony ofiar i świadków łamania praw człowieka, działaczy na rzecz praw człowieka, pracowników organizacji pomocowych i dziennikarzy;
30. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, rządowi państw regionu Wielkich Jezior Afrykańskich, prezydentowi, premierowi i parlamentowi Demokratycznej Republiki Konga, sekretarzowi generalnemu ONZ, specjalnej przedstawiciel ONZ ds. przemocy seksualnej podczas konfliktów zbrojnych, Radzie Bezpieczeństwa ONZ oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.